

0 Projekt edukacyjny „Europejczycy, Polacy, Obywatele”. TEMAT VI: Naród i państwo

 kurierwilenski.it/2015/11/12/projekt-edukacyjny-europejczycy-polacy-obywatele-temat-vi-narod-i-panstwo/

Autor: [KW](#)

12 November 2015

-
-
-
- Tweet
- Like

Europejska Fundacja Praw Człowieka (EFHR) kontynuuje realizację skierowanego do uczniów klas 9-12 projektu „Europejczycy, Polacy, Obywatele”. Słuchając co środę o godz. 15.40 audycji w radiu „Znad Wili” oraz czytając artykuły w piątkowych wydaniach dziennika „Kurier Wileński” uczniowie poznają 8 bloków tematycznych. Przedstawiamy temat szósty „Naród i państwo”. Więcej informacji oraz regulaminu szukaj na www.efhr.eu oraz platformie wos.efhr.eu.

Pojęcie narodu jest częstym tematem współczesnych debat, dotyczących funkcjonowania państwa oraz spraw politycznych i społecznych. Wątek ten często wywołuje skrajne emocje wśród społeczeństwa. Jest tak, ponieważ pojęcie narodu wiąże się bezpośrednio z tożsamością, czyli z własnym rozumieniem tego, kim tak naprawdę jesteśmy.

Naród — to nic innego, jak wspólnota ludzi, których łączy wspólny język, wspólna kultura oraz pewne wzory zachowania. Jest to jedna z możliwych definicji narodu i musimy pamiętać, że różni autorzy opracowali różne definicje tego zagadnienia.

Z pojęciem naród wiąże się kolejny termin — diaspora (przedstawiciele danego narodu mieszkający na stałe poza państwem, z którego pochodzą). I tak też przykładem tego zjawiska jest m. in. ludność polska, która liczy ok. 53 mln ludzi, z czego ok. 16 mln z nich mieszka za granicą. Odpowiednio, na ok. 2,5 mln Litwinów mieszkających w kraju przypada ok. 620 tys. osób deklarujących narodowość litewską, żyjących poza granicami państwa.

Ważnym i nieodłącznym elementem narodu i państwa jest tożsamość. Tożsamość to indywidualne rozumienie tego, kim jesteśmy. Na naszą tożsamość ma wpływ wspólnota, która wytwarza język i pewne normy postępowania, z kolei nasza tożsamość ma wpływ na wyznaczane przez nas cele i podejmowane działania. Narodowość w dużej mierze określa naszą tożsamość, ale nie jest to jedyna możliwa wspólnota języka i norm. Poczucie odrębności wobec innych narodów kształtuje się przez różne czynniki: symbole narodowe, język, barwy narodowe, świadomość pochodzenia, historię narodu, świadomość narodową, więzy krwi, stosunek do dziedzictwa kulturowego, kulturę, terytorium, charakter narodowy. Niemniej warto zaznaczyć, że wcale to nie oznacza, że człowiek pozbawiony narodu pozbawiony jest jednocześnie swojej tożsamości czy wartości. Poczucie tożsamości narodowej szczególnie ujawnia się w sytuacjach kryzysowych, gdy potrzebne jest wspólne działanie na rzecz ogólnie pojętego dobra narodu, na przykład

planowanie powstań narodowych.

Reklama

Początki narodów sięgają XVI wieku i są związane z Traktatami Westfalskimi, które zostały podpisane na zakończenie wojny trzydziestoletniej. Traktaty te były podstawą do ustanowienia zasady suwerenności państwa w krajach europejskich. Suwerennością określa się niezależność względem innych podmiotów w kwestii stanowienia o sobie. Przykładem takiego zjawiska może być Konstytucja 3 Maja, uchwalona w 1791 roku. Jest to pierwsza uchwalona konstytucja w Europie i druga na świecie. W swoich postanowieniach zniósła odrębność ustrojową Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego, tworząc Rzeczpospolitą Polskę.

Posiadanie określonej tożsamości narodowej pozwala zrozumieć w dużej mierze, z jakiego powodu jesteśmy ludźmi o określonych cechach i wyznawanych wartościach Fot. archiwum

Z narodem zawsze utożsamiamy państwo. Odgrywa ono olbrzymią rolę w budowaniu wspólnoty narodowej. Państwem więc będzie można określać organizację polityczną ludzi, zamieszkujących konkretne terytorium i którzy podlegają konkretnej władzy, która to władza ma wyłączność na użycie siły na tymże terytorium. Jeżeli naród to wspólnota, wyznaczająca sobie jednakowe cele i sposoby działania wynikające ze wspólnej tożsamości, to państwo powinno być raczej rozumiane jako narzędzie osiągania tych celów. Państwo często jest określane również jako władza, ponieważ wiąże się z danym systemem politycznym, który dzieli społeczeństwo na rządzących i rządzonych, jak i określa relacje zachodzące między nimi. Ścisły związek państwa i narodu może wyrazić się w powstaniu państwa narodowego.

Państwa narodowe to takie państwa, w których większość obywateli stanowią przedstawiciele tej samej narodowości i to ich interesy przede wszystkim reprezentuje władza, jednak w większości współczesnych państw spory procent ludności stanowią mniejszości narodowe lub etniczne (nieposiadające państwa). Na

przykład Litwa jest takim krajem, którego 84 proc. stanowią Litwini, 6,6 proc. Polacy, 5 proc. Rosjanie, 1,3 proc. Białorusini, 0,6 proc. Ukraińcy, 0,1 proc. Żydzi, 0,1 proc. Niemcy, 0,1 proc. Romowie i 0,1 proc. Tatarzy.

Podsumowując, choć posiadanie własnego państwa jest czynnikiem wzmacniającym poczucie przynależności do narodu, nie jest to warunek konieczny do przetrwania społeczności narodowej. Posiadanie określonej tożsamości narodowej pozwala zrozumieć w dużej mierze, z jakiego powodu jesteśmy ludźmi o określonych cechach i wyznawanych wartościach.

Za odpowiedź udzieloną w temacie „Organizacje międzynarodowe” bilety do kina zdobyła Kamila Tomaszewska. Gratulujemy i zadajemy kolejne pytanie! Zastanów się! W jaki sposób zatrzymać można zjawisko masowej emigracji z takich państw, jak Litwa, czy Polska? Zamieść swoją odpowiedź do 18 listopada na forum dyskusyjnym na platformie vos.efhr.eu i wygraj dwa bilety do kina na dowolnie wybrany film!

EFHR

Podobne artykuły:

- [„Europejczycy, Polacy, Obywatele” — edukacyjny projekt](#)
- [Projekt edukacyjny „Europejczycy, Polacy, Obywatele”...](#)
- [Projekt edukacyjny „Europejczycy, Polacy, Obywatele”,...](#)
- [Projekt edukacyjny „Europejczycy, Polacy, Obywatele”....](#)
- [Projekt edukacyjny „Europejczycy, Polacy, Obywatele”...](#)

Related